

Glósur úr laganámi við Háskóla Íslands, 1 af 11

Bjarni Benediktsson – Háskóli Íslands – Laganám – Glósur – Stjórnarskrá 1889

Tekið af vef Borgarskjalasafnsins

bjarnibenediktsson.is

Einkaskjalasafn nr. 360
Uppvaxtar- og námsár
Askja 1-5, Örk 1

©Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Stjór. 1889.

Sam N. S.

A alp. 1889 báru sig. St., Jón Jónsson, Síriken
Þriem, Páll Þriem og þarvartur Sýrull fram
fró t. l. stjórnskrifunarlaga um hín sérstaklega
mál, ^{því} Íslands, slv. 6. 179 ff. - Áð megin stefnu var
fró. þetta ein og fró. sv. m. d. hafið sam þegit
1887, málkett var þó breytt um met þart konungs-
málslins, og þarf hér eigi að fara út í það.
Áttan br. er hér skilfta máli voru að 913 skyldi
svo ortut: „landstjórn getur rofít átra áta látar
leildir alþingis, og skal þá stefna t. l. nýjra kosninga,
áttur tveir máneitir síu lítur, þá þá þingit var
rofít, og skal þá stefna þinginu saman áttur mesta
átt á eftir, átt það var rofít. þá má landstjórn eigi
gjafa alþingi ein þess samþykkis, áttur átt hann hefur
áttut þá saman, átt það er saman komit sam-
þvamt 24. sv., því er það hefur saman verið 10
riken.

317 skyldi svo: „þegar þriem máneitir eru t. l., getur
konungur átt landstjórn gefit út bráttalvígðalög
milli alþinga; þó megi slík lög eigi þanna: þá er vit
stjórnskrifunarlaga, enda falla þau síu gildi, nema mesta
alþingi á eftir samþykki þau. Sígi má gefa út
bráttalvígðalög því þá þá best tímabil, er þá lög

áven samþykkt fyrir af alþingi.

II. og III. kaflar áven samhl. frv. n.d. 1887, at
 öðru en § 33 er svo og ekki lengri: Ekki gjald með
 greiða af handi, nema heimild sé til þess í fjárlögum
 eða fjárfundalögum. — — Slept: Enga tölva eða
 skatta má innheimta, fyrir en fjárlög fyrir það tíma-
 bil áven samþykkt af alþingi, og hafa öðlest státt-
 festingar.

Aber: IV. kafla um laudsköm öbert. Símsul. vikur.
 um bert. stjör.

Við 1. umm. i n.d. var ne. borin og umm. frestat á
 þess nokkur er vort verbelni snert: hafi þorrit
 fram. Í ne. voru: Eiv. Þor., Sig. St., Páll Þor.,
 Þor. Þor. N. Þ., Þor. Þor., Þor. Þor., Þor. Þor.,
 Þor. Þor. N. M. Sbr. Þ. 130-133.

Ne. leyd: til: álit: minn. 164-166 at samþykka frv.
 at því til, at þessi er snert: fyrirkomulegít á hinu
 atsta stj. laudsköm. — „ Aftur á met: viljum vör vóta
 hinu hátt. deild til at bresta frv. at þessi, en snertir
 stjörur e. d. Eftir hinu meigildandi stjör. en helu-
 ingu deildarinnar þessu, til þess ára, en hinu

Stjór. 1889.

Helminngættinn þessinn af n.d. þetta fyrir komuleg er
 í sjálfu sér sígi heppilegt, enda fullnægir það alls eigi
 þeim kröfum, sem alment eru gertar, þar sem e. d. eru
 halftar.

Það er tilgangurinn með því deild, að halda í vit neðri
 deild og veita löggjafarvaldinni meiri festu, en annars
 myndi verða. Til þess að fá þessu framgengt, hefur
 því deild vita verið mynduð af einhverri stöð, eða
 að öðrum hálfu að meina og minna best: heftið við
 til að bjósa til hennar, eða þá að meira hlá: sat:
 í því deild um langan tíma eða jafnvel afilaragt.
 En þar sem hér á landi er hverki meiri stöð eða
 að öðrum hálfu, sem miðað verður við, þá hefur oss
 virst eðlilegast og réttast, að hafa stöðuna af þess-
 um, og að hafa ákveðið um, að meira skuli kosin
 til e. d. um langan tíma; hvers vegna hefur oss eigi
 þótt tilkæmilegt að þingmenn sátu afilaragt: e. d., því
 að slíkt mundi hafa: för mest sér óheppilegan afbirtu
 fyrir deildina. Þar sem þingmenn í deildinni eru að-
 einn 1/2 af tölun, dragur sígi, að e. t. v. meiri hlutinn sé
 háaldvotis meira, heldur verða þeir ^{þessir} að vera meira
 með fullum virkukrafti. Fyrir því hefur oss þótt
 réttleyst, að ákveðið yrði, að þess: e. d. ætli þar

set: aðeins til sjötugs aldurs. Einn þessum hefur
 oss þótt heppilegast, at fulltímar fjötamennar: metri
 deild hjósi til s.d., en jafnframt höfum við lagt fast
 til, at: fyrsta skilti: bæddi landstjórnir fjötjunga deild-
 annar til þingsetu." 6. 165.

Na. en þann þessum lath., en hér skilfa máli:

§ 13 ort: st svo: „landstjórnir ætvar nafit metri deild
 alþingis, og skal þá stefna til nýrra kosninga, áður
 1 mánuðin séu litið, frá því deildin var nafin, og
 skal þá stefna alþingi samann mesta ár á eftir, at
 deildin var nafin. Þá má landstjórnir eigi nýjla metri
 deild, ^{vegluless} alþingis án samþykkis deildanna, eftir at
 hann hefur stefut vegluless alþingi samann, eta
 fast er samann barnit skv. 24. gr. þessum en fast
 hefur samann verið 10 vikur.“

§ stað § 20 barni skv. 3: „Alþingi eiga set: 36
 menn: i fyrsta skilti, sem alþingi þannar samann skv.
 stj. skv. þessum, taka set: i því 32 þing. alþing. og 4
 alþing., en landstjórnir bættur til þingsetu.“

Alþingi skilti: at: tveir deildir, efri þingdeild og metri
 þingdeild. § s.d. ritja 12 þing., en 24 i s.d. Tölu
 alþing. og tölu þing. i deildunum má bættu met lögum.
 Alþing. þing, en landstjórnir bættur til þingsetu, eiga allir

Stjór. 1889.

set: i e.d., en herra fmn.: e.d. bjóra herra fjötkjönnu
 fmn. en einum flokki með öbundesnum korningum."

Í stat § 1. g. komi svohlj. §: "skal bjóra herra einum flokki með öbundesnum korningum."

"Alf. : e.d. eiga set: i deildinni, þegar t: l þeir
 eru sjötugir at aldri. Vant: nokkurt set: laurt: e.d.,
 þys m.d. með öbundesnum korningum nema in einum
 flokki: hit laura set:."

Gloss. alf. : m.d. gildir venjulega fyrir þá tíma-
 bil. Stytta má tímabil þetta með lögun. Þessi nokkur

alf. : m.d. eta þar frá, metan á kjörtíma m.d. stendur,
 skal bjóra menn t: l þingsetu fyrir þat tímabil, sem
 eftir er af kjörtímamun."

§ 13 (um björgun) breyt: st svo at: i stat ortanna

"Sjörugun t: l e.d. skal þó bundit vit 35 ára aldur"

komu i: "Saggu má bjóra: autt set: i e.d., nema kann
 haf: set: i i kornum venjulegum alþingum."

§ 39 skyldi ortart svo: "Ef ein breyting, er vilfti menn

björgun, ventur á lögun þess manns, er löglaga er
 laurt sem er t: l þri sta með deildur
 kornum, missir kann með þann, er korningum
 þegar."

§ 71 (um stjór. t) skyldi i stat ortanna: "skal njúfa
 alþingi þá þegar" komu "skal njúfa meðri deild þá
 þegar". - b. 166.

v:ð framb. l. umm. kemur skert þessi vit v. fram 6.410-413

v:ð h. umm. segir fransur. Páll Þorsteinsson, at á kv. frv. sem fyrir þingið hefi verið lagt um n.d., hefi sattu notkunnar mótunsluun, og vilji me. því láta breyta því, best: af því at þat sé eigin skottun hennar, at svo megi betur fara og til at fullnægja óskum manna. — „Ér því s.d. er höft, þá hlýtur þat at vera hlutverk hennar, at halda: vit n.d. og sporna vit, at hvatskært: lag frv. séi fram at ganga, og um. fremur er heim hentug til at skifta störfum, því at: s.d. koma gins laga frv. fram, um völd þar og þá þannig oft góðar undirbuning og er þat tal-vertur lítill fyrir n.d.“. — En er því s.d. á at „mynda: halds flökkur á þingi“ þá þarf at ath. leynig heppi- lægst munu at skipta þara til at þar geti: usyndast i haldsvöld. — Gleis augurinn varulegur munur á stítkum og aut og því skili læst at fara at því svo sem oft er þar: i tölunum; — Tvar at þar er komur til greina: þar. Fyrst og fremst, hefur sígi veri gælest at fela sigls mofunum á hendur at ljósa meun: s.d. á líkam hátt og þingur: smá ríkjum þanderíkjauna ljósa meun: „senat“ skrikur; þessi at þar virtist me. þá skili heppileg, þun mundi varla verða lag þvum

Stjórn. 1889.

hinn; þeir hafa verið, at þá mundi verða tekið tillit til
 þessara ástæðna við kosn. ríkjumefnda, sem skali ekkert þess
 heimsa. En ne. gat skali fallist á þessa tillögum, þá
 var enginn annar kostur eftir en at lunda íhaldit við
 aldur, þeir alitart er, at gamlir menn falla eigi síður
 við þessum megingum og megingum en þeir, sem megin
 eru. — Því aldurstakn. símu ást. og: nál.

En at þeir er megin kosn.: fyrsta skifti til e.d., þá
 þótt: oss óvátlegt, at n.d. heyrir alla þess, einhvern vegna
 landsdómisins, og hefur verið þess lagt til, at land-
 stjóri heyrir í fyrsta sinn 4 þess, sem einnig skali
 eigi seti: i e.d., þess til þess eru ríktugir; þess megin
 þess megin: er þess: veg þess, at n.d. gat: lagt á-
 brif á landsdómisinn, of til þess þess at sama þess:
 politískum málum; þess at þess er átrútt, at þess sem
 landsdómisinn er skipaður dómisindum þess ástæða dóm-
 stóls vinnan lands og þess. e.d., þess gatu eigi þess
 en í þessa lagi 3 megin, þess af n.d. átt seti:
 þessum: i politískum málum eftir þess þess.
 þess lagi, þess þess: væri at ríktja þess 5 af
 þess, einn og þess þess: hefur þess: til, og
 þess er þá full þess þess þess þess þess, at
 n.d. eigi hefi ábrif á dómisinn. En þess sem e.d.

nemur enn alveg óháttir m.d., eftir að hún fagnaðu kom.
 er enn gætt gægin, þá vartur eigi sagt, að þæt geti
 seinna haft nokkara verkun á e.d., þenna skotun m.d.
 hefur á hennum einstöku máli; þá þótt e.d. sé komin
 af m.d., þá vartur eigi fremur heft að segja um hana,
 að hún af þeirri ást. þurfi að vera blutdreyg, fremur
 en ástata væri til að drötta þá at lömnum vorum,
 að þeir nemur blutdreyg og heldur met stj. vegna þess,
 að þeir væru skipaðir af henni; hvortvegga er jafn-
 ástata læst."

Fagnir birt. vit § 23 gæin hennur þá gæin, að þá, sam-
 kominn vart: til e.d. vart: þannig ekki einuárin að hafa
 á henni sér tvövert bjósenda: ein hvar bjósdanni, heldur og
 að vera a. m. h. 34 ára [því] heft að rétt sé [því] þá
 *í þess
 verjuf. mundi at öllum líkindum, ekki þannig þannig
 þá en þá en þá þá, og en þá. vartur
 þá hvið at sjá, þannig þá þá: þá þá.

Af þessum ák. leit: at e.d. geti ekki ást: rófir.
 B. 441-449, þæt, er hvi vartur 445-448.

A. ö. l. skifta um vit h. um. ekki máli.

Þótt. ne. samf. met ^{hvið} 17 og 18 ák. gæin 1 áta enna
 þá. v. v. s. at til 3. um. B. 454-455.

*Hér vint: at h 9 ára, þá at aldursbilgæti: er alveg þelt
 vitar er in § 23 og sama og; § 22.

Stjórskv. 1889.

U:ð 3. umr. í n.d. segir forvinnur Þótvasson: „Ég er me. einnig þakklátur fyrir ábætur um korningur til s.d., fyrir þá tilraun, at gera löggjafarvaldið sem fastart; en ég felli mig þó ekki áskortar, ^{vel} við þetta áker. þessir menn ætlu ekki at vera kjörnir af n.d., heldur af fjötinni alvi; og sé heldur ekki betur, en at sum kjördanir verði svipt þeirri rétti; at hafa reglulega fulltrúa á þingsinu, meðan þessar mann-
skapanar lífa. Þjá endur verða a.m.k. at vera við það, hvort sem þeir líkar vel eða illa, meðan þeir lífa.“ B. 551

Páll Þvinnur, framman, svarar þessum: „Svo er til atlast, at þegar afþingi kemur í fyrsta sinn saman eftir stjórskv. þessari, þá taka þar samt 3 h. þingi. menn, og er þá heyrðarlegt at allir fulltrúar síns kjördanir verði kornir upp í s.d., svo at kjördanir verði fulltrúa-
laust í n.d. En þetta getur eigi komið fyrir nema at einn í fyrsta skifti; sem komið er til s.d., og þegar svo er ein lítin frá þeirri tíma, þá skal aftur kjöra á reglulegum hátt: öllum kjördanum laundirum 24 menn til n.d., svo at upp frá því getur ekkert kjördanir orðið fulltrúalaust í n.d., nema fyrir fráfall einhvers þeirra manna, eða hann

regja af sér, og fara þá máttvirlega fram andhverkom-
ingum". Þ. 55 h. - A. ö. l. skilfa matar vit 3. umv.
dóki máli. Frov. samþ. með 19 atkv. gegn h. og vísat
t: l e. d.

V: t 1. umv. : e. d. var me. komin : Ginn A. Gjaltekin,
Ginn Blafsson, Skíli Þorvartarson, Friðrik Stefánsson og
E. Th. Gíngsson. Umv. frestat. A. 400-401

Nál. er frestat 6. 445-449.

Þá álit: meiri hl. me. regja svo um deilda skiptunina:
"Í þessu er þinginn tvískilt, eins og me. atkv. rétt
vera. þar er og þannart vit þá meginreglu, að deild-
irnar þurfi að vera ólíkar að samsetningu, t: l þess
að geta balt hvora aðra upp og veitt hvor á móti
annari. Þ. e. a. s., að hvor deildin fyrir sig sé
sjálfstæð og óháð hinni. Ef önnur er hvor deildin er
hinni hátt, þá er tvískiftingin engu þýðing. Sumir
nefndarmanna geta mi eigi séð, að þetta sé mögilega
trúgast: þess. Eftir þess fyrirbarnalegi, sem þar er
atvegið upp á, er efri deildin að öllum hátt m. d., þar
sem m. d. hys fyrst tvo þriðjunga e. d., og að lokum
hvaru alla. No. vörur me. að vísu þess megin gíngsinn
vegi t: l at bota inn þessu, hins almennart: er, að
binda þjóðmáti og þessingarnétt) t: l þessvar deildin

Stjórn. 1889.

vit vissa afgættuþætt, en þat þætti hversu sömu ne-
 mörum eðki vit eiga hér á landi, þar sem svo lítill
 er munur á eignum manna. En þar sem þær verður
 eigi vit þætt, at binda þingmennum skilgætt: vit
 eiga, verður heldur eigi þætt vit þættum. Vill
 þær þá stínga upp á þær, sem nóg þær eru til, at
 þættum: fyrsta síni og síðan jarlinum þætt:
 menn: þær deilt. þá þætt ne. sígur vátþætt, at
 binda þættum þættum manna þætt: vit þættum
 landsins, svo at: þær sátt menn in þættum þætt-
 et um, og umþættum vit vissar stættum manna, svo
 at eðki þær þær allir in síni stætt. En þat at þær
 ne. þættum þættum þættum þættum þættum manna,
 at þær þætt af þættum sátt in þættum, at þættum til
 at þættum þættum þættum: at svo á ein þættum þætt, at
 þættum þættum: deiltum eðki þættum þættum
 at þættum þættum þættum þættum þættum.

Stjórn. þættum þættum e.ð., en ne. þættum stættum upp
 á, þættum landsþættum at þættum þættum þættum
 sína, enda þættum þættum ne. þættum þættum þættum,
 at þættum þættum þættum met öðrum þættum þættum. Þættum þættum
 þættum ne. eigi þættum þættum á þættum þættum, at þættum
 þættum þættum þættum þættum þættum þættum.

málem, en þá fylgja og af sjálfr sér, at lömendum:
þeirra lömu mega: þessu þessu deildinni setja eiga,
enda virtast og ríkar í stöðum fyrir þessu, at þeir
sér sem óbændurartir við önnur störf en löm^{and}störf
sér" 6.446-7

Þótt. síðs framkvæmd þessu atasta valds verða eigi
næstar en þá en eftirtektarvert þótt. við 39 um
statfæringar þessu: hl jarls og þjótingu þessu, þar
sem talað er um ^{at} "legafrumvarpi", en þáttar deildir
þessu þessu hlala samþykkt" og þátt sé lagt fyrir jarl
hl. statfæringar. Gleir en þessu: lega átt við
legafr. samþ. af alþingi, alveg eins þá: sam-
vinnu þessu þessu sé, sem sagt öll ^{þessu} ^{alp.} 6.447. þetta
antaleg var á 3 en fr. þá sér e.d. á þessu þessu
og dagat: uppi, sér. 6.560.

við 39 skyldi sér þótt. gert, at ~~landsþingdómur~~
landsþingdómur skyldi: stat landsþingis lömu
mál en landstjórn eða n.d. höfðu gegn vátgjafa fyrir
ambættisvektur þessu.

við 311 at: stat þessu, at "landstjórn stöfningu" samant reglul.
alp. ^{þessu} þessu þessu "": nafni þessu stöfningu jarlímur"

við 316. at greinin gæti: einungis: landstjórn ummest
um, at lögin verði: hlítt og alþessu verði: fullnægt,"

Stjórskv. 1889.

blíva hlut: 3 skyldi niður falla (ann at frv. falli niður
hent: þat elski stóð þest fyrir næsta ^{veslu} _{alp.})

§ 19 skyldi ortart svo: Þórnungur ráðar meum og veitir
almenna uppgjöf á sökum. Ráðgjöfumum getur hann eigi
gætt upp sökum fyrir brot á stjórnskránni né fyrir önnur
ambattis brot, nema þeir séu á því, at n. d. alþingis sam-
þykki.

§ 20 svo: A alþingi eiga sáti: 36 menn; í fyrsta skifti;
nær alp. þannar samman skv. stjórskv. þessari, tóka sáti:
24 þingj. alþing. og 12 alþing., en þórnungur þveitur
til þingsetur.

Alþingi skiftist: tveir deildir, afri þingdeild og vestri
þingdeild. 3 n. d. sitja ^{þeir} 12 þingmenn, sem þórnungur
þveitur til þingsetur, 3 ív þjóðungu þessum. 3 eigi
skal meina en þingjunga þeirra vera ambattismenn
í þeim ambattum, sem hingað til hafa legið undir
þórnungs veitingu, annar þingjunga þeirra má
vera atvör ambattismenn at ambattislausu, og hin
þingj: þingjunga þeirra skulu vera ambattislausu
menn. 3 vestri deildinni sitja þingj. þess. Tölu
alþing. og tölu þess. í deildunum má breyta með
lögum.

§ 21 svo: Alþing. í n. d. eiga sáti: í deildinni afilarast eta

þinggjafi til þingmáttarinnar lagður niður þingmáttarinnar.
 vanti: nokkurt sáti: laust: e.d. kvætur jarlinn manni til
 þinggjafar: hit autu sáti: *

Þessingur alur: n.d. gildir venjuf. þingur 6 ára tíma-
 bil. Stytta nið tímabil þetta með lögunum. Þessi nokkurt
 alfur: n.d. eta þari frá, metan á björtíma n.d. standur,
 skal björtíma manni til þinggjafar fyrir þat tímabil, sem
 eftir er af björtímanum."

Þ. 13 no: "Þjóðgerður til meðri deildar alþingis er hvar
 þá, sem hefur kosningarmátt, sem nið var sagt, af þessum:

1. eldi er þessum annars niðis eta er: þjóðgerður þess;
2. hefur a.m.k. siturka 5 ár vanti: lárður þess
 : norðurálfurinn, sem liggja undir Danaveldi.

Þóttandur: landsýfildómurinn megi sígi eiga setu
 á alþingi, hvarki: efri nið meðri deild. Þáttgjafarinn
 er björtíma at einu til meðri deildar.

Þjóðgerður nið þessum manni, sem á heima utan björt-
 dómis, eta hefur vanti innan björtíma skemur
 er átt ár.

Með lögunum nið veita þessum kosningarmátt og björt-
 gerði til alþingis.

Þáttgjafarinn megi er kosningarmátt "vanti
 settar: kosningarlögunum. Með þessum þáttgjafarinn

Stj. skr. 1889.

sem tekur um fram hvar at framman, er hefur só
matar með kvættum til e.d. alþingis, sem hefur
bæringarnætt og er björgingur til n.d., er 35 ára
at aldri og búsættur í þeim fjórðungi, er hann er
kvættur fyrir."

Alþan vit 3 hq stjórnar lit um barn-embur. til þings
vit undir „ens baltísktörfum þeirra verði gætt á kostnað
fyrir landsrjötum“ batist „á þann hátt, sem stjórnin
álitur nægja“

349 sv: „Gefu skött um hit reglulega alþingi
er komit samur, skal leggja fyrir það frv. til fjárlaga
fyrir fjárlagstímabílit, sem í hönd fer. Með tekjumum
skal telja bat: hit fasta tillag og aukatillagit, sem gætt
er úr þeimum ánuma ríkissjóti svo sem fyrir er mælt
í lögunum um hina stjórnarlegu stötu Íslands í ríkum,
2. janúar 1871, 5. gr. skr. b. gr., til þessa seintablegu gjöld
Íslands.“ Skilur 2 litir á öðruhátt. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10.

348 um landsdómurinn falli burt.

349 sv: „Landsdómurinn einn dómur, í þeim máli
er jarlinn eða n.d. alþingis hefur til á handur ríkjisgjöfurnum“

um þessar burt. sjá L. 448, skr. L. 349-352 og
L. 521.

Handir þessar burt. og al. skrifa fyrir varaleurt G. A. Skj.

Stjór. 1889.

árita s.d. þar eru og koma tvöföldum korningum
af n.d. svo eru og þar á kv. í Kanada, at þar má enginn
embættismaður né siglingarmatur néti kafa, né heldur neing,
sem hefur lærn fyrir verk sitt of opinberu fj. En:
ort. né rannar og rétt yms takmörk. „En ef eg sei
noddum möguleika til þess, at þv. þetta gat: fangit fram-
gang á þinginu met öðrum á kv. um samsetning s.d., þá
skyldi eg glattur vera met þvi, en þrátt fyrir þetta vil eg
eðli þella þv. og afþakera met þvi fjöturum þá at segja álit
sitt um þat: þat þykir mér of mikill ábyrgðarhluti.“

Áður eftir Stewart Mill in bókunni Um þingstjórn:

„Sér hver afri deild á þingi máu verða magnaðlök til met-
spyrnu, nema hún hef: stot: sjálfri fjöturum, s.m.k. tals-
vertan minni hluta á bak vit sig. Þat er minst komit undir
þvi, þessig deildir er samrétt, mest undir þviss, þviss þol-
magn þviss hefur: fjöturum á bak vit sig“ - Þviss þviss sjálfs
„Sá var tíð, at lövanta deildir á Englandi var mestu
vátandi á þinginu, þegar netri málstofan var ein eðli
vaxin upp: þat, sem hún sítar vart; en þetta hefur
þviss; eftir þvi sem þviss atalsins hefur ortit minni;
þvi völdu þviss hefur netri málstofan ortit. Eins mun
þviss hár at sínu leysti. Ef afri deildir hefur enga tals-
verta stot þviss minni hluta fjöturum, mun hún

skipi til langframa geta veith mibotötu ályktunum næstvi
deildar þingins; en eigi hvin stot i fjöðinni, eta tals-
ventum hluta hennar, þá mun hvin hafa áhrif og þá
á hvin þat líka skilið: - Tætur skipur e.d. hófust
gallan á k.l. nr. A 532-533.

Skili þarvartannar tætur þar á mót: k.l. nr. um
þingis komuleg hvin etata valds renn hlusta galla á
k.l. hennar ^{er gett þótt hennar á hólendi} A 534-536.

Highatur Amason er met nobbar gamanagt; og heitr
út af þvi, at öll e.d. eigi at verta konung - eta jarl-bjórn.
Gatun skipi: inngeðat ein annat „en at fjöðin munu
verta mjög óánægt met þá skipur e.d., sem meini hl.
þar fram á, þvæt hvin er óánægt met skipur hennar
sins og hvin me er, sem skunnast me vera“. Tætur
met k.l. nr. hófat á hel, en þat megi skipi gæva:
skilur máli. A 537-538.

þin skilur riturhennar ofdráttur læst, at svin þvæki
skipuleg e.d. skur. k.l. nr. verra en gildandi skipuleg.
A. 538-539.

þalab Þeiturmundsson tætur þótt. nr. um framkvæmdar ^{at þvæki}
„sinn þá meini gallagripri heður en nobbarin tíma læst-
ingannar á samsetning efri deildar, renn og er þá þvæki.“
A. 540. - Flævi tætur til máls en þat skiftir skilur máli
hvin. - Tætur. vísat k.l. 2. nr. um. einu hljóti. A. 541.

Stjórsl. 1889.

vít 2. umr. í e.d. gerir Þor. A. Gíslatalin fransum: Þá gerir fyrir því að landsúlfirðingar hefja verið nathan: í stað sérstaks landsdóms, að eigi hef: þótt það sé þess vegna fyrir því, að sé sitari gert: öðveg ókklut dreygur, þar sem þingmenn gætu ballastir: þarum lóm.

Um öðv. fr. u. d. um skiptum e. d.: „mér getur eigi skilið að sé mér meining með þessari tvískifting, af eigi hvar deildin á að vera óháð hinri; þá fyrst gæti meyndast það jafnvægi milli deildanna, sem nauðsynlegt er, þar sem þingvæði á að fara: lagi, þá fyrst gæti mér búið við, að það væri vel í gætt: gætt, sem deildin ver bráttar hefðu fjallast um. En ég get eigi séð, að þessa sé gætt: fr. u. d. það er að vissu nokkur hót: máli, að þeir, sem þess vegna hljóta, hafa þar séti: til sjökuags; það er nokkur þess vegna fyrir sjálfstæði þeirra. En svo má eigi ljósa í e. d. aðra en þá, sem hafa verið: u. d.; það get ég eigi séð að sé til annars, en að þá vissu fyrir, að þeir hef: komist inn: heyrnarhátt u. d. eða sérstak: hinri, af ég má svo að ort: komast.“ - Segir, að me.

þá: öðv. fundist eiga við þeir á landi að hinda þess. við eða þess vegna til e. d. eða hvarthvega við vissu upplæt af eigi. H. þ. þá þá eigi fyrir þess vegna: ^{mörgum} ~~þess~~ þess vegna Englandsinga, sem mér þá vænta að komast

við að vera fullkornlega frjálst. Af þeim víkjum, sem hafa
 þingst: eru 4, Queensland, New South Wales, Canada
 og New Zealand, þar sem efri deildin öll er stjórnskrif-
 an: Tasmanía og Víktoría eru menn valdir til efri
 deildar og best: kosningarráttur og björgunari bændit
 við eigin, og þar miðlar. Víðvikjandi þeir, sem hatti-
 ventur sersmantur minn sagði, að stjórnskrif: Canada
 vatti: eigi kvæta til efri deildar embættismenn, þá er
 það misskilningur, eta hann hefur meint, að eigi
 matti: velja embættismenn til neðri deildar. Þessa
 12 menn efri deildar atti: að velja ein tilhlita til hinna
 politísku ströuma. Það er til vera menn, sem geta
 og vilja fylgja fram þörfum landrins, og þá menn
 held eg að stjórnskrif væri ein þar sem að velja, ein
 og björgunarmenn. Aukvitat mundi stjórnskrif við það
 val fara mest að ráttum hinna innlendra stjórnskrif,
 en val stjórnskrif er eigi óbundit, — þegar 3 þun.
 atti: að velja ein fjórtungi þungum matti: frekar segja,
 at: e.d. sata fulltrúar fyrir allt landit, þá miðlar
 þessum vissa fyrir, að þeir sé þessum lands höfðum
 öllum, heldur en ef menn fjórtungar öllu meirke
 eigan þun. i.e.d. — Ein söt fyrir að stj. get: eigi
 best þessa embættismenn.

Stjórskv. 1889.

hefur aldrei komið til hugar, at gefa stjórnmáli atkvæði
 mitt afan í samföring mína og samvisku, og þat
 kemur of þvi, at eg veit og er samfærður um, at stjórni
 vill engu at situr en eg og atvín lag og heill fjöðarmann,
 þat er atvínar þekkingar minur, svo sigi tilgængsminur,
 er veitur atkvæðum hér í deildinni. Frá þessu stjórni mitti
 þat eg þvi elski rétt mitt segi þat, þat stjórni stjórni
 sér allir þess. e.d., met þessu mánaði ákvæðum og
 talvörðum, sem setlar eru hér ^þ fíra ^þ samt. og
 talvörðum, at 4 skulir vera embætti, talsmann þessur
 stættir. 4 embættislaunir minur, talsmann þessur um-
 bættislaunir, og svo 4, sem sigi eru í háum embættum,
 sta: svo líkum embætti, at til þessu þessu sigi þessur
 stættir. þessu þessu og stættir þessur, og er hér í
 þessu ákvæðum mi vitan; vil eg: þvi efri vitna til rita
 eftir Alex. Prince. þessur mi þess. e.d. sigi, öðru lagi,
 at þessu þessu afilaugt, þessu þessu ákvæði á sama
 hátt og löngvarar, er veita elski setlar frá embætti
 nema met löng. þat hefur mikla þessur, at þessu
 sér íafsetjarlagi. Ef þessu þessu samföringur - og allir
 veita at ákvæði, at veitur þess. veiti at þessu þessu - veiti
 þessu at þessu eftir sinni eiginri samföringur og
 þessur þessu af öllum, og þat er tillits til þessu.

þeir eru þeir nokkurn hvar hluta með lengur
milli byltungu strömuanna at netan og læst.
ingakagrisins at þar.

stakara skotana fjötuninnar fyrir netan og stjórnaðinnar
at þar. Eg veit þei at þetta þetta fyrirkomulag betra er
þat, sem ni er. Englar eru lærtir: stjórnaðinnar
og stjórnaðinnar ferdum; þeir hafa þei ekki tækt upp
þetta fyrirkomulag og haldit; þei fram beina og
mildum sinnem, af þei veis eigi samfærtir orðin
er þat af mangra alda veislu, at þat væri holt
og gott og rétt stjórnaðinnar. A. 610-613.

Skali þorvarterson hefur eigi venulega áherslu, at
landsdómurinn veit: haldit, þi telur hann landsdóm
með skipum þó. Þryggari er landsdómurinn, þei at i
landsdómurinn eigi at vera q dómurinn enda veit: þar og
landsdómurinn; enda þess get: þar at i þar veit i
mánum inn landsdómurinn og þar: þei maunant at
þla, at hlut dómurinn veit: vit höft af dómurinn.

Telur i skiljan þat, at landsdómurinn eigi sig ni áinaga mat
e. d. alskipata lag. þi mánum, og sé þat fyrirkomulag
venna er þat, sem i gildi sé og umi meun, þei þi veit
illa, enda eignist sem stj. þar: þessi ekki vit, þei at
þei hafi þei séi stjórnaðinnar veit, er þei vill þei þei.
þei ekki sammála, at þat þat: veitir er skök,
at þessi þar veit eigi at vera fyrir alla alfa, þei
at þi þar veit at þar þei, þi get: þei þar veit

Stjór. 1889.

(eins misheyrast og hja öðrum, og þá sé ekki til bóta, at þeim gildi efilarast. - Till. nr. um fyrirkomulag fram-
kv. valdris og skipun e. d. eris ein þann þann atviti, sem
þali kann frá at vera met met nr. mánuum rínum.

A. b h t - b h d.

Sigleitur Arnason er yfirlit á met: lott. nr. um þellur
þá fyrst ^{við} lott. þannar á skipun e. d. herta tölfrumun.
Allir bjósændur leit: at þeim manni, sem hefur líkar
skotamir og þeir sjálfir, og einmitt þann manni velja þeir
til at koma fram þeim mánuum, er þeir telja mest regluleg,
þetta gildi og at lílega um stjórminna, þeir mundi þeir
velja alla þannig til e. d., svo at þeir væru alveg á þann
bardi. Aff. af þessu gít: er, at ekki gæist fjötlegt þing-
met: i e. d., haldur þvert á met: og mun mánuum
þá er þegar ekki þykja þat af mikil. ... a. m. h. mundi
þá vera betra fyrir landsmenn, at hafa hagnaldari
stjórn er er, sem heft: góða þekkingu á þeim
sérstöku landstjórnarvæðum, sem þeir eiga við og
vonum sérstöku fjötur þeirum, þat met: ekki minna
vera, af þetta fyrirkomulag at: at fara vel. þat kann at
vera, at eg skilji eigi gæla out: t þingmet:; en eftir þess, sem
meir skilst, er þat: þeir fölgit, at meiri hl. á þingit getur
mett sér til rínum, gegn um allt þingit, met skottum

Stj. skr. 1889.

slátturinn e. d., sem fullnæggi óskanna beggja deilda.

Glinur. hafi: tabaksmarkaðurinn þess er ve. hafi: lagt á borð.

kalsverta fjöðringu - fjöðringarmartan um tabaksmarkaðinn

vit vissar stéttir. Einn fremur hafi: tabak. vit vissar lands-

fjöðringu kalsverta fjöðringu; með þessum tveggjum, at mák-

stofan vert: samsetth mánnum frá öðrum hlutum landsins

og um leit ^{at} "lokal"-fjöðring vert: þetta mikil tveggjum

þu skili mig.

Þ:met hafi: verit: stjórnmálaráðgjafi; Gardsla, en ástandit

þess er öðru vísu. Ef vit höfum tveggjum þessu at þá

þess þessu stjórns og þess skuldi þessu setta sig

vit t:ll ve. en sei tveggjum er skili: "Ef eg vissi,

at sama kirkan væri í Danmörku og í Englandi, at

stj. leit: í ljósi, at ráðgjafi þess, sem mist heftur þess

þessu þessu, lesta ritur völdin, þá skuldi eg ganga at

þessu þessu þessu." - v: þess. ummálum G. A. G. G.

at í flestum nýlendum Englandsinga sé e. d. stjórns-

þessu, "þá skal eg taka þess þess, at í Víktoría,

þessu sem e. d. er fjöðringu, þess þessu þessu upp

mikil ágreiningu á milli mákstofanna, sem aldrei

þessu þessu á: þessu nýlendum - þetta er vissu-

þessu þessu þessu." A 634 - 639 [litur: réttu vaty].

Þessu. "Amason þessu skili þessu þessu, en þessu þessu

einn gella, sem bestat: skugga á alt það góða í þv.
 „Nú skulum vit lita betur á þetta mál, vit skulum taka t.d.
 frá vestrar skipun á e.d., sem hugast getur, og hvern getur
 ort: í afheitingun? Áð deildir af stjórnsýslu ekki lofar
 þeim málum að komast gegn um þingit, sem konungur
 heort sem er getur veittat statfestingar!! Alt svo vantar
 afheitingun eigin önnur en sér, at veittur vald kon-
 ungs ventur tvöfalt. Með þessu gat: stjórnsýslu eigi komit
 öðru til leitar en því, sem hvern þegar hefur í valdi
 sínu, heort sem er! A 639.

Fransur. Þor A. G. í G. D. L. skipt: mautsýslu á því, at
 hefta þ deildir, og at e.d. þyngt: at hefta: sér afkær halds-
 atviti, sem rétti og lagfari: það, sem n.d. gerit: meit of
 mikilli fljótlanni. Þessu samnála: Danni þess í mörg-
 um málum heit á þingi, at menn vilði eigi, at málin gerði
 þann óbot. frá annari deildinni, frá hvern sam er. T.d. þetta
 mál, sem mi er rétt. Heft: eiginu þg. þj. veit heit í deild,
 heft: málit gerit ortalaust gegnum deildirna, evis og fast
 þann frá n.d., og árangurinn sjálfst atviti jafn lítill
 og at undanförun. Hvar sér G. D. L. þann flóka þjóðenda
 heit á landi, sem hann er viss um, at velji þetta mautsýslu-
 þega í halds atviti: e.d. „Ef slíkt stítt þítt, þá skal eg
 ekki standa fast á tíll. ne. Þu þangat til slíken flóku

vera með tvöföldum eða þreföldum kórningum, og ef
 eru börn. gilt: af-lengt, matt: á þann hátt þá til e.d.
 "skynsamlega og þappalega ihaldranna menn". Talit hef-
 verit, at ef stj. breiddi menn til af-lengrar setu: e.d.
 gætu þeir henni alveg í háttir, en þetta att: þá og at
 gjalda um slíka börn. fjöturinnar. "E.d. att: at vera
 sem í háttir best: stjörnuinni og fjöturinni". Haldur
 þá, at hvert sem stj. eða fj. veldi menn til e.d.,
 þá mundi þess um sig velja helst þá menn, en
 væru þeir þessgjafi at málum. Þá ~~hætti~~ af málum
 stj. Eruar, at menn þeir e.d. með gægnþærni
 kikkilít mæssemin þessi sér samman um skipun e.d.
 en þá sigi með þess at hafa ~~hætti~~ þess, "þá
 þá verður stj. þess: i augnum og broddur: hjarta
 fjöturinnar". A 652 - 653.

"þá stj. þess hvert þess. g. stj. arskilast, at stjörnu-
 þess at vera i haldstjórn, þá stj. stjörnu afleiðing
 af þess, ef menn hattu sigi conservat: og stj. málstofu,
 til þessgjafis þess 3 factora: stjörnu, stj. málstofu
 og netri málstofu. Stjörnuarborn. en alts sigi þess
 stj. at þess þessgjafi i haldsrannu stj. málstofu, þess
 at ef einhverjum tíma set: framgjörnu stjörnu stj.
 stj. þá gætu menn þess stj. at þá raskjala e.d.

Stj. skr. 1889.

"Besta tryggðing fyrir götmi skipan e.d. er at bestja menn til af langvar setu far, og at far sé skipast niðursum af ymsum stöttum, annaðhvort þannig, at þeir séu sjálfkjörin til e.d., at þat sé reth sem skilyrt: fyrir björgunni þeirra, oft beinta menn einnig þáan aldar og mikil mikichanni og yms þeirri skilyrt: A. 653-654.

Fransur - L. A. Þ. heggan ^{at þá} f. 3. vanti ^{annat} at komast við, at öll mál hef: gott af þeim at vera vadd frá meira en einni hlut, þat er allt of litit af þeim he þjá oss, þat: utan þings og innar á þingi, einhvern at þeim er þetta mál sverit. Hefur ekki sít þetta mál reth: ein. stöðum atvritum fyrir er mi og mi er einhvern reth um samsetning e.d., en þat er mætt þleira, sem þyrft: at reita þleira en frá einni hlut. Þá galti hefur verið á sökun þessa máls, at eigi hefur verið neigi stærk kvitt mót: ataltraum almenningsáhlitsins, A 654.

Þvtt., er he þvttar, vover samþ. allar nema sitari þvtt. vit 3 20 um takmarkanir á þg. þj., er var feld met butar. gegn 5, var sitar öll 3 20 feld met 7 atter gegn 1. - Þvtt. ne. vit 23 um at takmarka ataláker. 3 vit u.d. samþ. met 7 atter - 4 og vover i mót: f. 3. g.

fil. "Læst. Sigler. Amnason, Skuli Þorvartarson; hert
 me. við sömu qv. v. l. landsyfirdómnum og við herra
 samf. með 6-5, á met sömu og hinni + h. E. Sveinbj.
 hólabert. við 3 x 3 samf. með Þ-h. "Öll qv. með 6-1.
 Skálinn er sátt til 3. umm. með 10 atkv. gegn. l. A. 655-656

við 3. umm. báru G. A. Sli. og E. Th. Þorvartarson fram
 til. at reykli. qv. báru sem 10. qv. : "A alþingi eiga
 sátt: 36 meirr; í fyrsta skifti: sem alþingi báru saman
 slar. stjór. þessari, taka sátt: 14 fjölg. alþem., og 12, er
 komningar kvætur til þingsetu.

Alþingi skiftist: tveir deildir, afri þingsdeild og netri
 þingsdeild. 3 a. d. ritja þeir 12 þem., sem komningar kvætur
 til þingsetu, 3 in fjöðungu kvætur. Eigi skal meira en
 fjöðungur þeirra vera embur. : þeir embættum, sem
 hringat til herra lagit undir komingaveitingu, annar
 fjöðungur þeirra má vera atviri embur. eta embættis-
 lausir, og hin fjöð: fjöðungur þeirra skulu vera
 embættislausir meirr. 3 a. d. ritja hinir fjölg. þem.,
 Tölu alþem. og Tölu þem. : deildum má kvæta met lögun"
 6. 5 x 7 - 5 x 8.

F. S. Stefánsson, Þorvartarson, Skuli Þorvartarson,
Gab. Sævarsson báru fram þessari l. : l. A. 655-656

Stjór. 1889.

At þ 20 komi svo : „ Alþingi skilti : at : h deildir, efri og neðri deild. Í efri deild sitja 12 fann., en 7 y : n-d. Tölu alþann. og tölu fann. : deildunum má breyta með lögunum.

fann. : n-d. eru allir fjögur. Í e.d. sitja 4 fann., en konungur kvætur til þingsetur, og 8 fann. kosni af antsváttunum, og sé hver þeirra heitetur : þeir ant : sem hann er úr kosni. Antsvát votturantvinnu heit h, votturantvinnu h og vottur- og aerturantvinnu 4, eta ef þeir ant : vottur skilti : tvö önt, þá heit antsvát hvort antsvinnu h.

Í fyrsta sinn er alp. kemur saman eftir þessum stjór. kvætur þessum þá til 6 menn, en antsvát votturantvinnu 1 og antsvát vottur- og aerturantvinnu 3, eta antsvát votturantvinnu h og aerturantvinnu 1. - þá er fyrst vottur allt soti : einhver þess þess, þess antsvát votturantvinnu manni : soti : en hit mesta sinn antsvát vottur- og aerturantvinnu, eta, ef þess votta atskilin, antsvát aerturantvinnu.

Því gægi til e.d. skal bundin við 35 ára aldur, við næsta gæmi á eftir (þ 21 : upph. fann.) „ Fyrir : „ Vott : mottant soti : allt ... : hit mesta soti : komi : Vott : soti : þess þess. fann. s. allt : e.d., kvætur jarlinu manni til

1881 - 1882

Þingsetur : hit anta seti (þv. þó beritabringtafákvörðun-
ina : næstur gr. heir á undan). Verði seti þj. kj. s. þm. s.
aukt, kvætur þat antsvót, er hann hefti þorit, manni
til þingsetur : hit anta seti."

v: 521 upph. þv. : "Tyrir : "Korningarnétt til alþingis"
þoni "Korningarnétt til n. d. alþingis"

v: 522 upph. þv. : "Dútin (i enda greinainnumar) :
"Er 35 ára... kvætur þv. - falli þv. "

6. 528 sitantöldur (þe. Fr. St. o. þéll).

v: 528 þessa þv. áttu um 320 þv. svo þv. kvætur.
þv. kvætur þv. : "Tyrir : "4 þingmenn er þv. kvætur
kvætur til þingsetur", þoni : "4 þingmenn, er jarlinn
i um þv. : þv. kvætur til þingsetur."

"Á eftir ortunum : "kvætur þv. þv. til
6 manna, er" þoni : antsvót kvætur antsvót þv. "

"Á eftir ortunum : "kvætur jarlinn", þoni : i um-
þv. : þv. kvætur."

6. 543

Franzson. J. A. Glij. vit h. umm. mistast in frv. þessu
 samtökum eins um skiptum e.d. vit E. Th. G. fundum
 eigi atva tilhögunar en þá, sem var: mál., er vit gatum
 sett: stöðun og veitt in eigin met, og berum þess
 þess upp aftur; þá fyrst þessum engin frágangssök
 at ganga at till Fr. St. þá fél. G. till. sin og E. G. felli.
 Mitt till. fél. G. sé einn engin leitvæðing á till. Fr. St.
 og fél., en þessu sé fjöðingaviklar en meir lausan.

A 746.

Falk-Gutur. ^{laustur} leith. þessu en ekki annast en leitvæðing
 og skýring á þessu leith. A. 746.

Þin Blafsson telur leith. rina og félaga leifa þessu til
 sinn eigin, at þessu þessu meiralegum milli þessu upp-
 stangra, sem leifa veitt feldur. "Glin heldur þessu
 þessu meir, sem þessu til þessu gilt um skiptum e.d.,
 leith: meir alþing var vát gefandi og sitan, at leithin sé
 at nokkru leith: fjöðingur, en at nokkru leith: stjórns-
 kjörin, þá og innvenda meir, at þessu get: eigi ort:st meir
 sérlegru á teitinn gættainu". Þessu leith at leithu á lit
 landskr. um, leith þessu skiptum e.d., sem þessu till.
 þessu þessu á, get: ort:st nokkru þessu leith á vegi þessu. i
 annars stj. A. 751.

Landskr. leith at eigi leifa getat þessu þessu mál um þessu

vátgjafan, en : meyrda sér, at stjórinn minni leggja
 mesta áherslu á, hvernig löggjafarvaldinum [sic!] er komit
 fyrir : frv., en minni áherslu á þat, hvernig e. d. þings-
 ins er samsett, af hinu atvins er slaki samsett á sama hátt
 sem n. d.": Tölu þess at þessi tilvarandi 20 minni
 slaki út af fyrir sig vanda áskæringarstærinn fyrir frv.
 A. 752-753.

Árskjóttur Þlafsson talar báttar lutt. hlafa sinn þátt
 og sinn galla. Skostrar vit till Fr.-St. og fél., at kommissi-
 til e. d. sé fjötlegri eftir hugnum fjötlanum av nio, og
 venju þess, sem nio sé hér, þar sem eftir henni verði at-
 vins y frv. lag-þj. og síðan jafn þj. at 8 þj. þj. með
 fjöföldum börn., þar sem fyrst sé þessin sjálfnefnd, er
 eftur þj. anta vátstærinn, sem nio er eftur þj. þj. þj.

Áftur á nio: minni minni slaki nio þess vel, at öll e. d.
 sé jafn þj. í d. eigi væri at lesa stjór. annara fjötta
 ofan í þj. þj. e. d. i þingsi Engla er öll lag-þj. (þ. d. l.:
 "Nai") þj., hvernig sem Engla konungur vill, getur hann
 "consent" atá lutt til þj. vanda, og þá þess þj. þj. þj. soti
 : e. d. (þ. d. l.: "þat msta á þingsinu minni þessin tilvarnar
 frá Írlandi og Skotlandi.") En þess er þessin af
 stítharbratnum minum og fyrir þess þess þessina
 af þess. Vilji minni taka þetta þess þess þess eftir Engl.

